

AZ AGITÁLT BETEG KEZELÉSE A KLINIKAI GYAKORLATBAN

Sárosi Andrea, Freschl György

Semmelweis Egyetem, Kútvölgyi Klinikai Tömb, Pszichiátriai Klinikai Csoport

TREATING AGITATED PATIENT IN CLINICAL PRACTICE

Agitation is a very complex state of relatively unrelated behaviours that can be seen in a number of different psychiatric syndromes. The authors reviews the controlled studies of medication treatment of agitation, issues of diagnosis, relative efficacy, dosage, safety, tolerability are considered. Pathophysiologic mechanism of agitation that operate in the different clinical pictures where agitation occurs are discussed. This article discusses the state of knowledge concerning the most common classes of drugs used to decrease agitation. Pathophysiologic abnormalities are mediated by dysregulation of dopaminergic, serotonergic noradrenergic and GABA-ergic systems. Agents that reduce dopaminergic and noradrenergic tones or increase serotonergic and GABA-ergic tones attenuate agitation often irrespective of pathophysiology. This review is dedicated to the goal of a safer, more humane and less paternalistic approach to the acute patient care.

KEYWORDS: agitation, acute care, psychosis, typical-atypical antipsychotic medications

ÖSSZEFOGLALÁS

Az agitáció meghatározása nehéz feladat, össze nem rendezett, nem specifikus viselkedésként írható le, ami számos kórkép tünete lehet, megjelenési formája heterogén és állandóan változó. Közleményünkben áttekintjük az agitáció diagnosztikájával, kezelésével foglalkozó kontrollált vizsgálatokat, az állapot neurobiokémiai alapjait, patofiziológiáját, és a különböző kórképekben való megjelenését, illetve kialakulásának okait. Alternatívákat mutatunk az akut agitált állapotok gyógyszeres kezelésére. Összefoglaljuk az agitált beteg ellátásában használható szerek hatását, javallatát, dozírozását. Külön fejezetben foglalkozunk az akut agitált, pszichotikus beteg farmakoterápiájával, a típusos és az atípusos antipszichotikumok előnyeivel és hátrányaival. A szerzők fő céljuknak tekintik, hogy bemutassák a biztonságos, humánus kezelés lehetőségeit az agitált betegek akut ellátása során.

KULCSSZAVAK: agitáció, akut ellátás, pszichózis, típusos és atípusos antipszichotikumok